NSR Congres

29 september 2026

ZICHT OP SCHULDPREVENTIE

Vraag 1

Welke van onderstaande life events heeft het meeste invloed op het krijgen van problematische schulden?

A: Een eerste kind krijgen

B: Scheiden

C. Slachtoffer worden van een delict

Vraag 1

Welke van onderstaande life events heeft het meeste invloed op het krijgen van problematische schulden?

A: Een eerste kind krijgen

B: Scheiden

C. Slachtoffer worden van een delict

Vraag 2

Life events leiden bij jongeren altijd tot een grotere kans om in de problematische schulden terecht te komen dan bij volwassenen.

A: Waar

B: Niet waar

Vraag 2

Life events leiden bij jongeren altijd tot een grotere kans om in de problematische schulden terecht te komen dan bij volwassenen.

A: Waar

B: Niet waar

Vraag 3

Het meegemaakt hebben van een life event 3 jaar geleden, kan nu nog steeds de kans op het krijgen van problematische schulden vergroten.

A: Waar

B: Niet waar

Vraag 3

Het meegemaakt hebben van een life event 3 jaar geleden, kan nu nog steeds de kans op het krijgen van problematische schulden vergroten.

A: Waar

B: Niet waar

Vraag 4

Het meemaken van een life event, i.c.m. het hebben van een laag inkomen, leidt altijd tot een hogere kans op het krijgen van problematische schulden.

A: Waar

B: Gedeeltelijk waar: alleen voor de life events samenwonen, trouwen, scheiden en een eerste kind krijgen

C: Gedeeltelijk waar: alleen voor de life events ontslagen worden, slachtoffer worden van een delict, uit ouderlijk huis gaan en een eerste kind krijgen

D: Niet waar

Vraag 4

Het meemaken van een life event, i.c.m. het hebben van een laag inkomen, leidt altijd tot een hogere kans op het krijgen van problematische schulden.

A: Waar

B: Gedeeltelijk waar: alleen voor de life events samenwonen, trouwen, scheiden en een eerste kind krijgen

C: Gedeeltelijk waar: alleen voor de life events ontslagen worden, slachtoffer worden van een delict, uit ouderlijk huis gaan en een eerste kind krijgen

D: Niet waar

Vraag 5

Het meemaken van een overlijden in het huishouden geeft een grotere kans op het krijgen van problematische schulden.

A: Waar

B: Niet waar

Vraag 5

Het meemaken van een overlijden in het huishouden geeft een grotere kans op het krijgen van problematische schulden.

A: Waar

B: Niet waar

Onderzoeksvraag

Wat is de kans op instroom in de geregistreerde problematische schulden na het meemaken van verschillende life events?

Hoe komen wij tot deze resultaten?

- CBS-data over alle personen (vanaf 16 jaar) in Nederland
- Gekeken naar personen die geregistreerde problematische schulden krijgen, maar deze eerder nog niet eerder hadden
  - Zowel schulden bij overheidsinstanties als deel private schulden (BKR)

	01-01-2018	01-01-2019	01-01-2020	01-01-2021	01-2022
Wel schulden gekregen	*Geen schulden*	*Geen schulden*	*Geen schulden*	*Geen schulden*	*Wel schulden*
Geen schulden gekregen	*Geen schulden*	*Geen schulden*	*Geen schulden*	*Geen schulden*	*Geen schulden*

- 139 550 van de 13 114 650 onderzochte personen heeft schulden gekregen, maar deze eerder nog niet eerder gehad.

Geregistreerde problematische schulden

Centraal Bureau voor de Statistiek

Home | Samenvatting | Ontwikkeling | Op de kaart | Schuldregistraties | Kenmerken | Life events | Langdurige probleemschulden | Ander onderzoek | Download | Overig

cbs.nl

Schuldenproblematiek in beeld

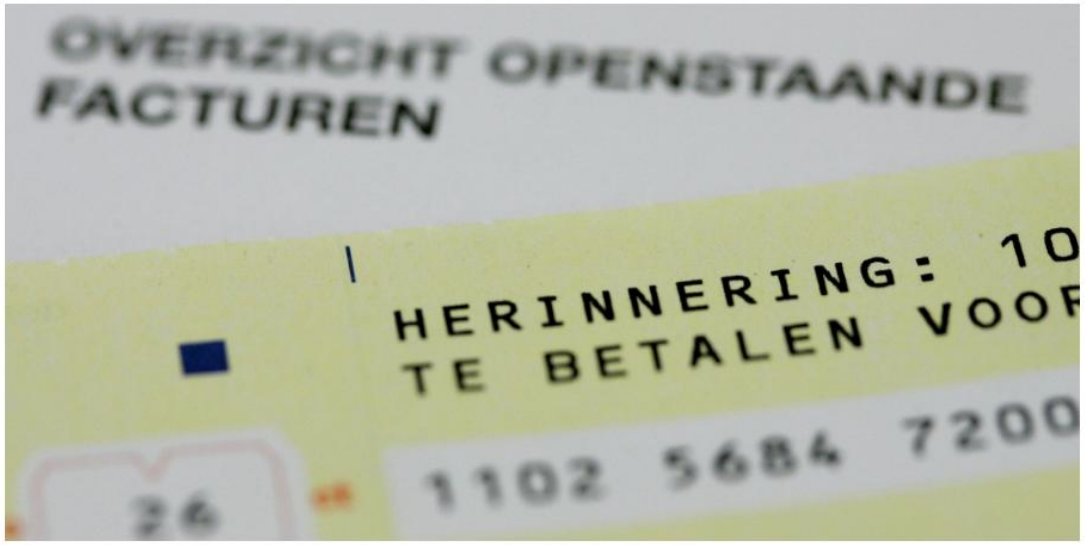

Huishoudens met geregistreerde problematische schulden 2015-2025

Voor de aanpak van problematische schulden is behoefte aan kwantitatieve informatie over de schuldenproblematiek in Nederland. Hoe omvangrijk is deze? Hoe ontwikkelt deze zich? Wat kenmerkt problematische schuldenaren? Zijn bepaalde levensgebeurtenissen een voorbode van problematische schulden? Met welke andere problemen hangen problematische schulden samen? Zijn er verschillen tussen gemeenten? Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) is door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) gevraagd de beschikbare cijfers op een rij te zetten om deze vragen te kunnen beantwoorden.

Dit dashboard bevat de uitkomsten van onderzoek naar huishoudens met geregistreerde problematische schulden. De cijfers hebben betrekking op de periode 2015 tot en met 2025 en komen voort uit onderzoek op basis van registerdata. Per

Geregistreerde problematische schulden

- De persoon heeft een belastingschuld die in de afgelopen 12 maanden oninbaar is geleden.
- De persoon heeft ten minste 15 maanden een overige belastingaanslag openstaan waarvan het totale schuldbedrag ten minste 50 euro is.
- De persoon heeft ten minste 27 maanden een toeslagbedrag openstaan waarvan het totale schuldbedrag ten minste 50 euro is.
- De persoon heeft een betalingsachterstand bij DUO van minimaal drie maanden waarvan het schuldbedrag (het totaalbedrag van de niet betaalde termijnen) minimaal 270 euro bedraagt.
- De persoon heeft een bij het BKR geregistreerde betalingsachterstand.
- De persoon heeft een bij het BKR geregistreerde schuldregeling.
- De persoon heeft een Wet Mulder-boete waarvan de tweede aanmaning ten minste twee maanden openstaat of zich al in een ernstigere wanbetalersfase bevindt, én waarvan het totale bedrag van de boetes die zich minimaal in deze fase bevinden boven de 50 euro is.
- De persoon staat opgenomen in het CCBR op grond van verkwisting en/of problematische schulden.
- De persoon heeft ten minste zes maanden de zorgpremie niet betaald.
- De persoon volgt een WSNP-traject.

Ja/nee

Geregistreerde problematische schulden

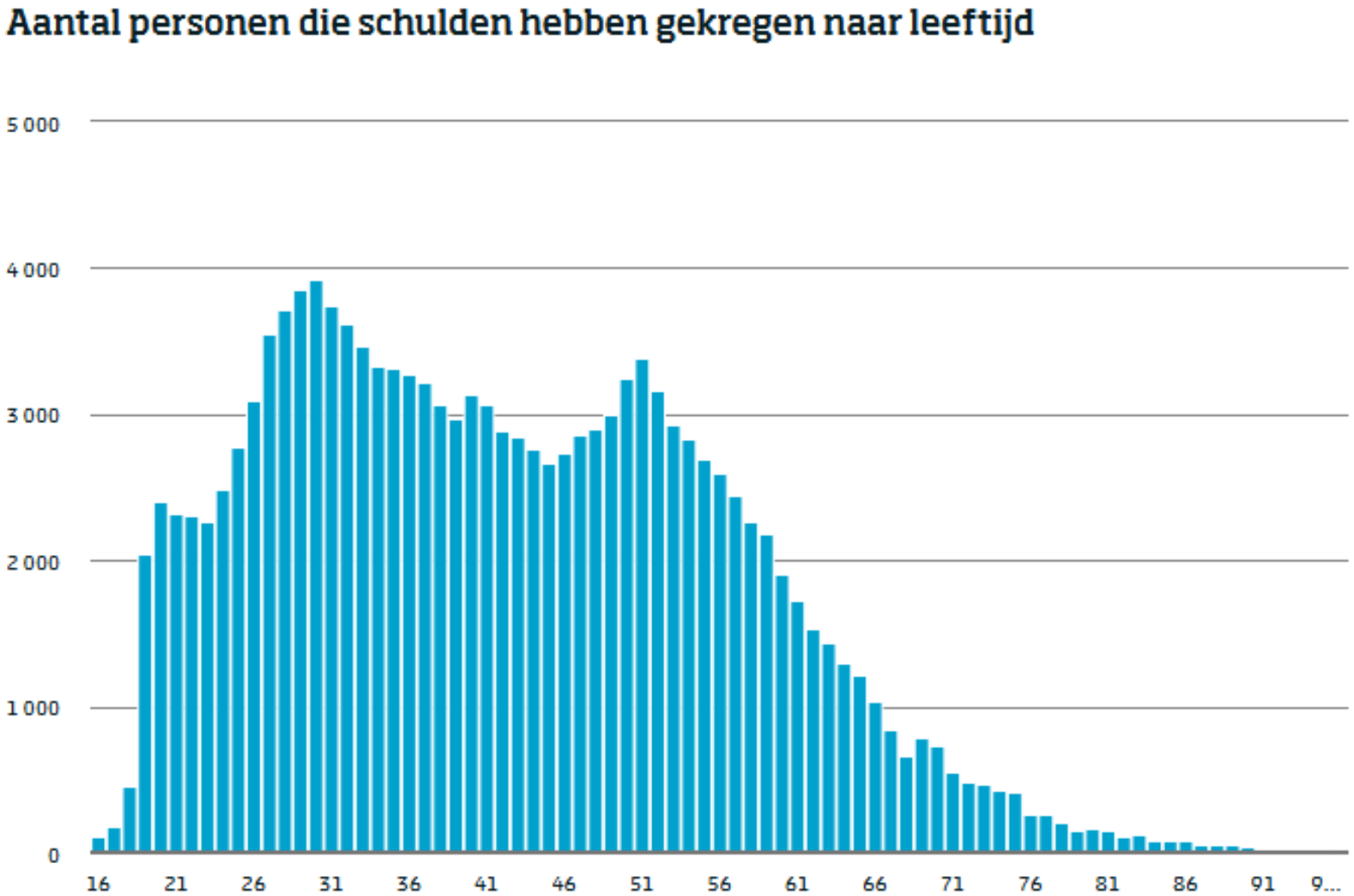

Life events

- Voor alle volwassen in Nederland onderzocht of ze 1 jaar, 2 jaar en 3 jaar geleden een life event hebben meegemaakt
- 16 verschillende life events onderzocht

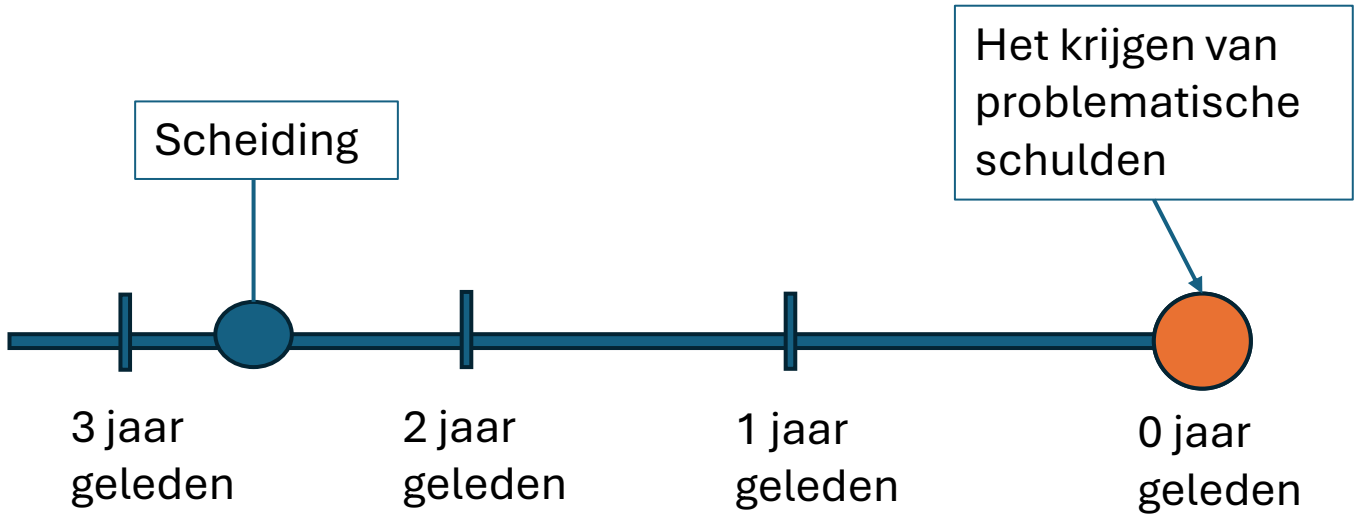

Onderzochte life events

1. *Gaan trouwen of gaan samenwonen*
2. *Scheiden of uit elkaar gaan*
3. *Een eerste kind krijgen*
4. *Iemand in het huishouden wordt 18 jaar*
5. *Uit ouderlijk huis gaan*
6. *Overlijden in huishouden*
7. *Overlijden in huishouden aan niet-natuurlijke dood*
8. *Ontslagen worden*
9. *Faillissement eigen bedrijf*
10. *Het krijgen van psychische klachten, gemeten via medicatie psychofarmaca*
11. *Het krijgen van psychische klachten, gemeten via GGZ-indicatie*
12. *Slachtoffer zijn van een seksueel of geweldsdelict*
13. *Slachtoffer zijn van een vermogensdelict*
14. *Slachtoffer zijn van een ander soort delict*
15. *Voor de strafrechter moeten verschijnen*
16. *Gerechtelijke boete opgelegd krijgen*

Hoe bepalen we de samenhang?

- Eerst onderzocht hoe vaak een life event voorkomt voor personen die wel en geen schulden hebben gekregen

- Deze resultaten zijn terug te vinden in het rapport. In de presentatie zullen we ingaan op de tweede stap.

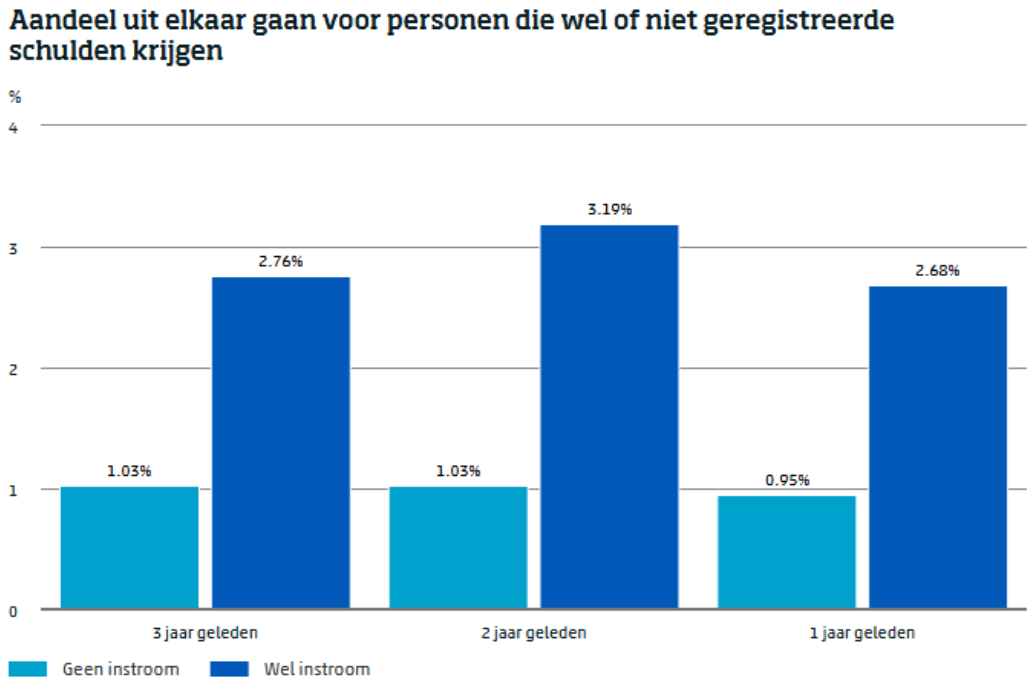

Hoe bepalen we de samenhang?

- Samenhang berekend door middel van statistische methode (logistische regressie analyse)
- Maakt het mogelijk om samenhang tussen schulden en life events te berekenen, terwijl je tegelijkertijd rekening kunt houden met andere verschillen tussen mensen.
- Bijvoorbeeld: Als twee mensen op inkomen hetzelfde zijn, maar de ene persoon heeft wel een life event meegemaakt en de andere persoon niet, verschilt dan de kans op het krijgen van schulden?
- We houden rekening met **Geslacht**, **Opleidingsniveau**, **Leeftijd**, **Herkomst**, **Gemiddelde persoonlijk inkomen**, **Gemiddeld huishoudinkomen**, **Gemiddeld vermogen,** of **iemand anders in het huishouden geregistreerd stond als problematisch schuldenaar in 2019, 2020 of 2021, en meemaken van ander life event**.

Leeswijzer resultaten

- Kans uitgedrukt in Odds Ratio
- 1 is geen verschil tussen wel en niet meemaken life event
- Hoe verder van de 1, hoe meer een life event bijdraagt

Resultaten

ZICHT OP SCHULDPREVENTIE

Life events met verhoogde kans op het krijgen van geregistreerde problematische schulden

Uitgesplitst naar of het 1, 2 of 3 jaar geleden voor het krijgen van schulden is gebeurd

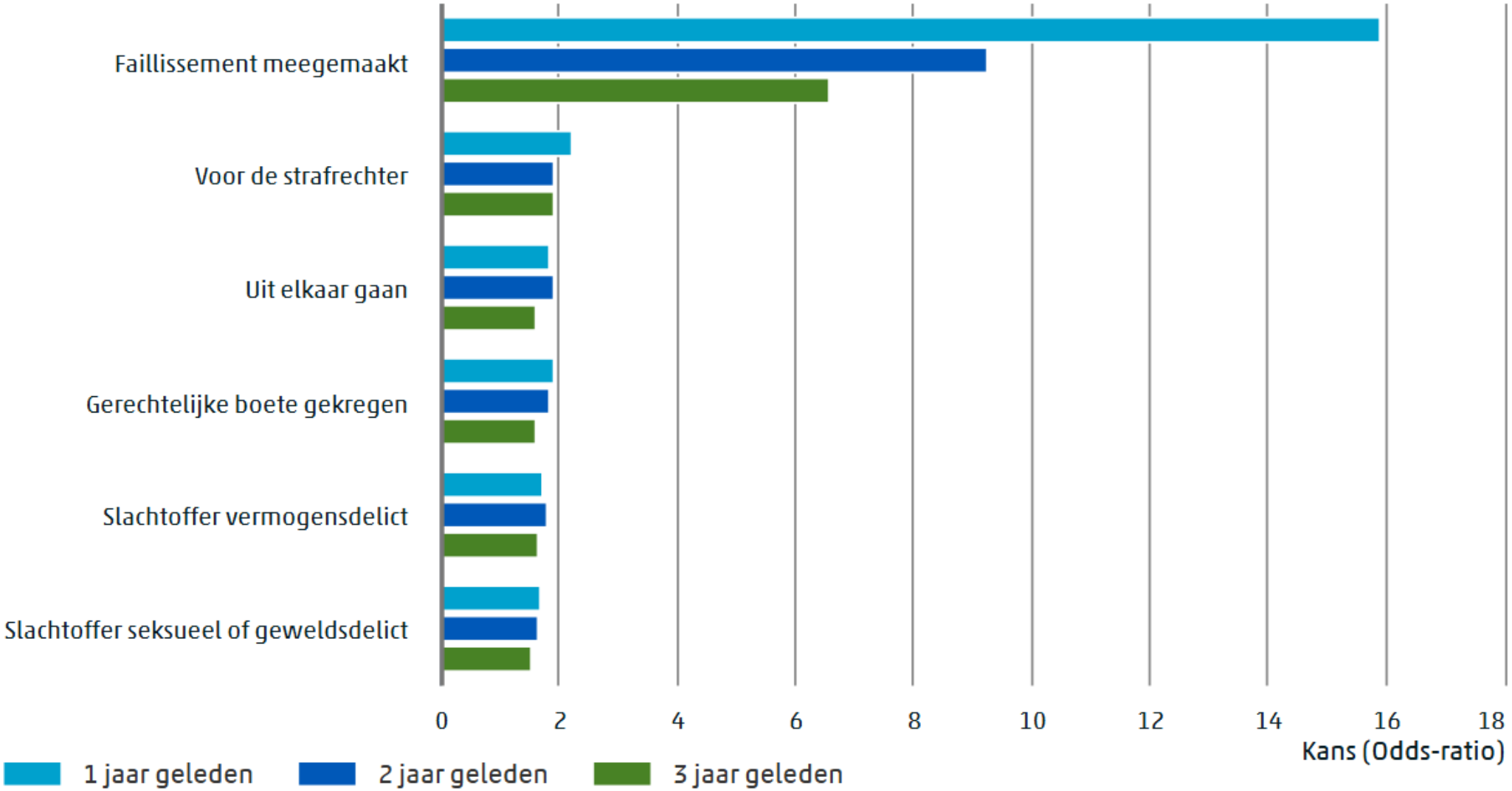

Deze kansen volgen uit een logistische regressie, waarbij is gecontroleerd op verschillende kenmerken en andere life events.

Life events met redelijke kans op het krijgen van geregistreerde problematische schulden

Uitgesplitst naar of het 1, 2 of 3 jaar geleden voor het krijgen van schulden is gebeurd

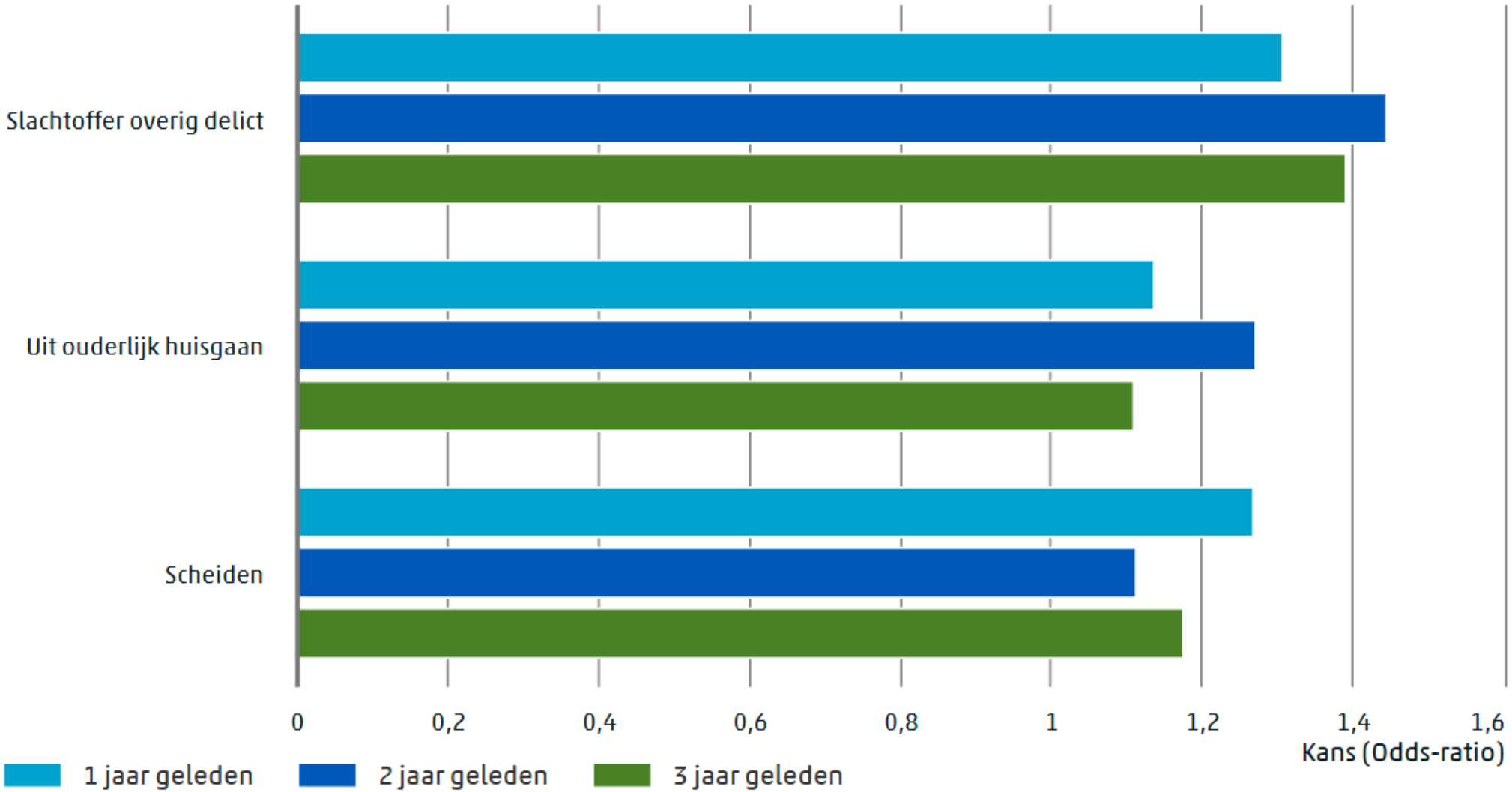

Deze kansen volgen uit een logistische regressie, waarbij is gecontroleerd op verschillende kenmerken en andere life events.

Life events met beperkte kans op het krijgen van geregistreerde problematische schulden

Uitgesplitst naar of het 1, 2 of 3 jaar geleden voor het krijgen van schulden is gebeurd

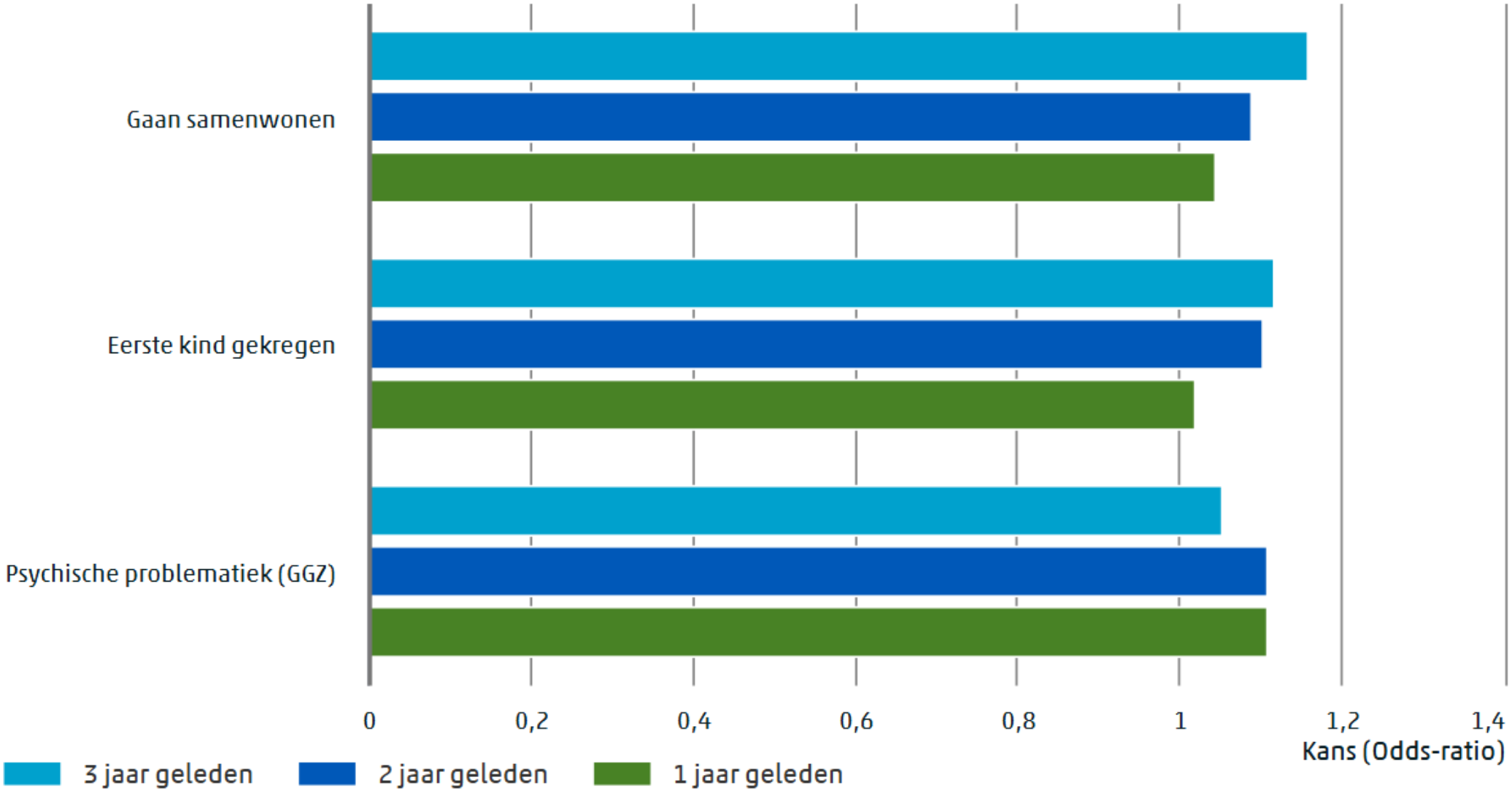

Deze kansen volgen uit een logistische regressie, waarbij is gecontroleerd op verschillende kenmerken en andere life events.

Life events met weinig kans op het krijgen van geregistreerde problematische schulden

Uitgesplitst naar of het 1, 2 of 3 jaar geleden voor het krijgen van schulden is gebeurd

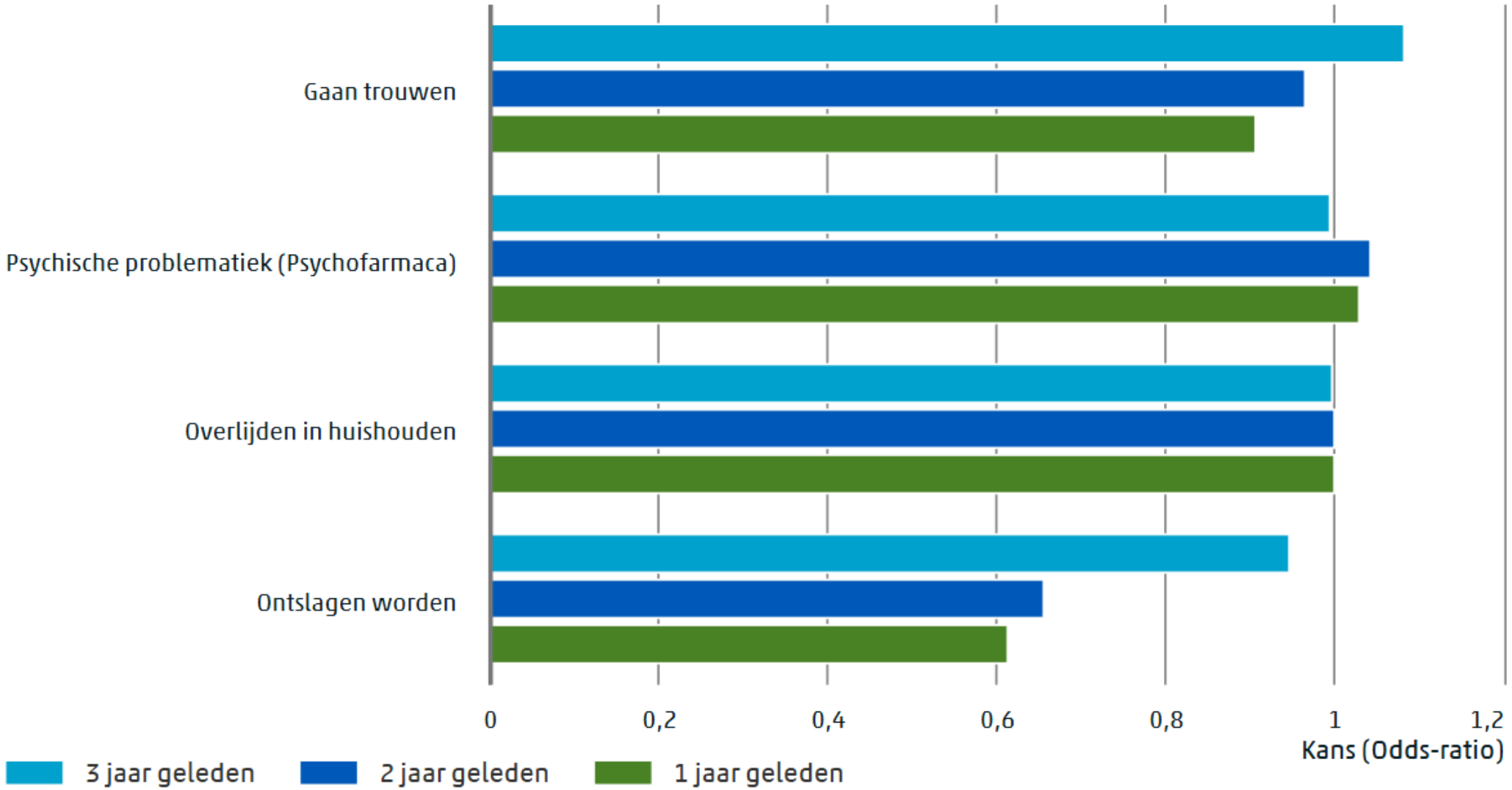

Deze kansen volgen uit een logistische regressie, waarbij is gecontroleerd op verschillende kenmerken en andere life events.

Resultaten

- **Stel dat wij wel kijken of verschillen zitten tussen groepen?**

- **Huishoudinkomen**
- **Geslacht**
- **Jongeren**

Resultaten

Gemiddeld huishoudinkomen:

- Kans op het krijgen van schulden is groter bij lage inkomensgroepen na samenwonen, trouwen, scheiden of een eerste kind krijgen
- Geen verschil andere life events

Geslacht

- Kans op het krijgen van schulden is voor vrouwen groter dan bij mannen na meemaken life event slachtofferschap seksueel of geweldsdelict.

Resultaten

Jongeren:

- Kans op het krijgen van schulden is groter bij jongeren na uit huis gaan of een eerste kind krijgen
- Kans op het krijgen van schulden is kleiner bij jongeren na samenwonen
- Geen verschillen voor andere life events

Conclusie

Lees het volledige rapport via:

https://dashboards.cbs.nl/longreads/2026/life_events_en_schulden

Privacy & ethiek

- CBS-wet
- Toestemming aanvragen voor gebruik data en alleen benodigde data.
- Alleen bevoegde collega's mogen in beveiligde werkomgeving bij de data.
- Direct identificerende kenmerken zoals BSN, naam, adres en geboortedatum worden altijd vervangen voor betekenisloze nummers.

- Privacy | CBS